

však zařazení osob odsouzených pro činy trestné, spáchané před působností zákona, do trestního pracovního oddílu po výkonu trestu (viz výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 20. dubna 1921, čís. 16.267) byl rozsudkem i usnesením krajského soudu v Hradci Králové, shora citovaným, porušen zákon v § 1 zákona čís. 129/1921 sb. z. a n. a čl. IX. uvoz. zákona k trestnímu zákonu.

Čís. 1011.

Pokud nelze v odmítnutí předhůzky spatřovati urážku dle § 312 tr. zák. Veřejný úředník nemůže u výkonu úřadu spáchatí vůči jiné úřední osobě urážku dle § 312 tr. zák.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1922, Kr I 1203/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 28. března 1922 a potvrzujícím jej rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích ze dne 14. června 1922 porušen byl zákon v ustanovení § 312 tr. zák.; rozsudky ty se zrušují a obžalovaný Rudolf M. sprostňuje se podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek dle § 312 tr. zák., jehož se podle obžaloby dopustil tím, že dne 19. prosince 1921 v Ú. člena městského bytového výboru, Dra. K., tudíž osobu v § 68 tr. zák. jmenovanou, když úřad svůj konal, slovy urazil.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 28. března 1922 odsouzen byl Rudolf M., náměstek starostův v Ú. pro přestupek § 312 tr. zák. do vězení na 48 hodin, zmčněního v pokutu peněžitou 100 Kč, s podmíněným odkladem výkonu trestu na dobu jednoho roku. Trestného skutku se dopustil podle rozsudku tím, že dne 19. prosince 1921 v Ú. člena městského bytového výboru, Dra. K-a, jako vyslance obecního úřadu, tudíž osobu v § 68 tr. zák. jmenovanou, když konala úřad svůj, slovy »Tolik svědomí, pane doktore, jako vy, mám já také«, urazil. Krajský jako odvolací soud v Litoměřicích nevyhověl odvolání Rudolfa M-a co do výroku o vině a trestu a potvrdil rozsudkem ze dne 14. června 1922 rozsudek první stolice, poukazuje při tom na důvody prvního soudce. Skutkový stav uvedený trestní věci byl dle zjištění rozsudku tento: Dle 19. prosince 1921 konána byla na městském úřadě v Ú. schůze městského výboru bytového. Přítomni byli předseda Rudolf M., členové Dr. K., Jindřich J., Adéla P-ová, Jindřich D. a Ladislav H. a městský úředník Max R. Předseda podával zprávy o návrzích tříčlenného podvýboru, jak přiděliti byty v nových domech městských. Tříčlenný výbor navrhoval mimo jiné, aby městské lékárnice, Dr. Lucii O-ové přidělen byl byt o 3 pokojích a 1 kuchyni. S tím nesouhlasil Dr. K. a navrhoval posléz, aby Dr. O-ová dostala byt menší; Rudolf M. namítal, že lékařka nutně potřebuje bytu navrženého, načež Dr. K. pravil, že nutno byty přidělovati tak, aby bylo možno za to odpovídati také na venek. Rudolf M. pravil, že mu za to lze odpovídati vždy a všude. Na to Dr. K. zvolal na obžalovaného: »Což vy, vy zodpovíte všecko«. Rudolf M. na to řekl: »Tolik svědomí jako vy, pane doktore, mám já také«. Rozsudek okresního soudu shledává ve slovech Dra. K-a: »Což vy, vy

zodpovíte všechno» výtku nesvědomitosti, kteráž jest proto výrokem urážlivým, a stejně nachází i odpověď Rudolfa M-a, kterouž tuto výtku nesvědomitosti vrátil Dru. K-ovi, urážlivou; nelze prý v ní spatřovati kritiku, poněvadž neobsahuje skutkových tvrzení, nýbrž jest obecným urážlivým rčením. Především dlužno vytknouti, že neodpovídá spisům, zjišťuje-li rozsudek, že Rudolf M. vrátil Dru. K-ovi výtku nesvědomitosti, neboť pak by mu byl musil odpověděti ve smyslu tom, že také Dr. K. »zodpoví všechno«. Toho však Rudolf M. neučinil, nýbrž pronesl výrok: »Tolik svědomí jako vy, pane doktore, mám já také«. Ač přestupek dle § 312 tr. zák. nevyžaduje urážky takového stupně, jak ji vyhledává skutková povaha urážek na cti dle XII. hlavy tr. zák., přece v uvedeném výroku vůbec žádného urážlivého obsahu a tedy skutkové povahy přestupku § 312 tr. zák. shledávati nelze. Rudolf M. výrokem svým Dr. K-a nejen neobviňoval, nikterak ho nesnižoval, nesesměšňoval, ani osobní jeho cti žádným způsobem se nedotýkal, ale ani na úkor právě zastávané veřejné funkce Dra. K-a nebylo v nejmenším ničeho podniknuto. Rudolf M. stavěl se pouze v otázkách svědomí na stejný stupeň s Drem. K-em a odmítal předhůzku právě pronesenou, že by snad byl méně svědomitým, než Dr. K. Takovou výtku odmítnouti bylo pouze ochranou vlastní cti, ve kteréž byl Rudolf M. Drem. K-em napaden. Odsouzení Rudolfa M-a nestalo se tudíž po právu. Nejvyšší soud byl v tomto směru oprávněn přezkoumati rozsudky nižších soudů, poněvadž výroky jejich o urážlivosti slov Rudolfa M-a: »Tolik svědomí jako vy, mám já také«, nejsou skutkovým zjištěním, jímž by zrušovací soud byl vázán, nýbrž právním úsudkem co do objektivní skutkové povahy přestupku § 312 tr. zák. na rozdíl od pouhé beztrestné kritiky a od urážek na cti podle XII. hlavy trestního zákona. Při rozhodování v této věci položil si však nejvyšší soud také otázku, může-li v tomto případě, kde i urážející náměstek starostův, Rudolf M., jest osobou v § 68 tr. zák. jmenovanou, jež nacházela se ve výkonu služby, ustanovení § 312 tr. zák. přijíti vůbec v úvahu. Otázku tu zodpověděti dlužno záporně. Ze zařazení § 312 tr. zák. do šesté hlavy druhého dílu trestního zákoníka »O přestupcích proti veřejným zřízením a opatřením, které náležejí k společné bezpečnosti« a ze slovního znění tohoto paragrafu jest patrné, že ustanovením tím mají býti chráněny úřední osoby, nacházející se ve výkonu svého úřadu, své služby nebo vrchnostenského příkazu, proti osobám, proti nimž směřuje jejich autorita. Předmětem zvláštní ochrany není osobnost dotyčné napadené úřední osoby, nýbrž její autorita a tím i autorita veřejné moci vůči veřejnosti, neboť autorita ta jest podmínkou zdárného výkonu úřadu, služby nebo rozkazu. Je-li však, jako v tomto případě, také urážející veřejným funkcionářem po rozumu § 68 tr. zák. a nachází-li se ve výkonu svého úřadu, nejde o ochranu veřejné autority napadené úřední osoby, nýbrž o ochranu její osobní cti, která chráněna jest zvláštními ustanoveními trestního zákona. Měl tedy i z tohoto důvodu býti Rudolf M. sprostěn z obžaloby pro přestupek dle § 312 tr. zák., poněvadž není zde skutkové povahy tohoto přestupku.

Čís. 1012.

V tom, že byl veřejný orgán u výkonu služby nazván »cikánem«, jest spatřovati urážku dle § 312 tr. zák.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1922, Kr II 656/22.)